

Csodálatos imádság ez, teljesen Krisztus benső misztériumára összpontosul: hogy ő az Istenember. Bőven merít a bibliai forrásokból, s egyben visszatükrözi az emberszívek legmélyebb tapasztalatait. Ugyanakkor a mély tisztelet és a hiteles párbeszéd imádsága. Szívünkben szólnak benne, és szívünk egyben szóba is ereszkedhet ezzel az egyedülálló Szívvel, „az élet és szentség forrásával”, „az örök halmok kívánságával”. A „béketűrő és nagy irgalmasságú Szívvel”, amely „dúsgazdag mindazok iránt, akik hozzá folyamodnak”.

Ha mondogatjuk, ha átélmélkedjük ezt az imádságot, akkor a belső ember igazi iskolájává válik: a keresztyén ember iskolájává.

Jézus szentséges Szívének ünnepe mindenekelőtt azokra a percekre emlékeztet, amikor ezt a Szívet „lándsával átdöfték”, és ezáltal „láthatóan” megnyílt az ember és a világ számára.

Amikor a litániát mondjuk, vagy általában az isteni Szívet tiszteljük, megtanuljuk belőle a megváltás titkát, teljes isteni és egyben emberi mélységében.

Ugyanakkor érzékenyvé válunk az engesztelés szüksége iránt. Krisztus kitarja felénk Szívét, hogy egyesüljünk vele a világ üdvösségéért bemutatott engesztelésében. Az átvért Szív szava kimondja evangéliumának és a húsvétnek teljes igazságát.

Igyekezzünk mindig jobban megérteni ezt a beszédet. Tanuljuk meg.

EGYHÁZATYÁK JÉZUS KRISZTUSRÓL

JÉZUS ÁTVERT OLDALA: AZ „ÉLŐ VIZEK”, A KERESZTSÉG, AZ EGYHÁZ FORRÁSA

(Szemelvények Ratzinger bíboros cikkéhez Hugo Rahner tanulmányaiból)

Elvirai Gergely: Amikor a nép a pusztában szomjúságot szenvedett, Mózes veszővel, tehát fával megütötte a sziklát, és vízforrás fakadt. Ez az esemény a keresztség szentségét jelezte. Hogy a szikla Krisztus előképe volt, azt bizonyítja az Apostol mondása: ittak az őket követő szellemi sziklából, a szikla pedig Krisztus volt. Semmi kétség, hogy az a szikla az Úr testének jelképe. Hiszen ez a test, amikor a keresztfáján átvérték, élő vizet adott a szomjazóknak, amint írva van: vízár fakad belsejéből. Ezt pedig a Szentlélekről mondotta, akit a hívők majd megkapnak. Az a sziklából fakasztott víz tehát már akkor előkép gyanánt mutatta a Krisztus belsejéből fakadó, a keresztség szentségében kiáradó vízaratot, amely oldalából kifolyva a szomjazók üdvösséges itala. (Tractatus Origenis de libris S. Scripturarum, Tr. 15.)

Ismeretlen Tertullianus korában: A keresztyének törvénye Krisztusnak, az élő Isten Fiának szent keresztje. Jól mondja a próféta: a te törvényed szívem (bensőm: „ventris”) közepén van. Amikor (Krisztus) belsejét az oldalán átvérték, bőven folyt ki vér és víz vegyesen oldalából. Ebből alkotta magának a Szent-

egyházat, amelyben szentül megőrzi szenvedésének törvényét. Maga mondja: aki szomjazik, jöjjön, és igyék, aki bennem hisz. Amint írva van: élő vizek forrásai fakadnak majd bensejéből. (De montibus Sina et Sion 9.)

Hierapoliszi Apollinárisz püspök: Krisztus az, aki hagyta, hogy átverjék oldalát, ő az, aki oldalsebéből kettős, mindent újra megtisztító folyamat fakasztott: vizet és vért, azaz Logoszt és Pneumát, Igét és Lelket. (A Húsvétről, 4. töredék.)

Szent Ambrus: Idd Krisztust, mert szikla ő, amely vizet árasztott; idd Krisztust, mert ő az élet forrása; idd Krisztust, mert folyam ő, amelynek árja megvidámítja Isten városát; idd Krisztust, mert ő a béke; idd Krisztust, mert bensejéből élő vizek forrásai fakadnak. (Explanatio Ps. 1, 33.)

A lyoni egyház egy tagja Sanctus diakónus vértanúságáról: Ő azonban rendíthetetlen és szilárd maradt, hajthatatlanul ragaszkodott hitvallásához. Mert mint erőt adó enyhe harmat folyt le rá égi forrásból az élő víz, amely Krisztus szívéből (bensejéből, ek tész nedűosz) fakad. (Id. Euszebiosz, Egyháztörténet V, 1,22.)

Szent Justinus: Mi vagyunk az igazi Izrael, amely Krisztustól származik; mert szívéből (koilia) mint sziklából faragtak ki bennünket... Öröm nekünk halálba menni a nagyszerű Szikla nevéért, aki élő vizet ont azok szívébe, akik általa szeretik a mindenség Atyját, és megitatja azokat, akik az élet vizét akarják inni. (Dialógus Tryphonnal 135,5; 114,4.)

Karthágói Quodvultdeus: Szálljon most fel Vőlegényünk a keresztre, és szenderüljön ott halálba, nyissák meg oldalát, s lépjen elő a szűzi jegyes; mint egykor Éva Ádám oldalából formálódott, úgy alakuljon ki az Egyház a kereszten függő, haldokló Krisztusból. Ő csodálatos titok: a menyasszony a vőlegényből születik! (De symbolo ad Catechumenos II, 6,15.)

Aranyászú Szent János: Ádám alszik, hogy Éva életre keljen, Krisztus meghal, hogy az Egyház megszülessék. Éva az alvó oldalából lép ki, Krisztust halála után lándzsával szegezik át, hogy előbuzogjanak a szentségek, amelyekből az Egyház felépül. (Tractatus in Joannem IX, 10.) Az első asszonyt életnek hívták és az élők anyjának. Lehajtott fővel szenderült el a kereszten a második Ádám, hogy abból, ami a szunnyadó oldalából kifolyt, hűtése támadjon. Ő halál, amely feléleszti a holtakat! Mi tisztább, mint ez a vér? balzsamosabb, mint ez a seb! (CXXX, 2.)

JÉZUS ORSZÁGA

Eudes Szent János (1601–1680) Jézus országáról szóló értekezéséből

Folytatnunk kell és be kell teljesítenünk magunkban Krisztus életállapotait és titkait, s gyakran kell hozzá könyörögnünk, hogy egészítse ki és teljesítse be őket bennünk és az egész Egyházban.

Jézus misztériumai ugyanis még nem mindenestül valósultak meg és teljessétek be. Az ő személyében ugyan igen, bennünk, tagjaiban azonban nem, sem az Egyházban, az ő titokzatos testében. Isten Fiának ugyanis az a szándé-

ka, hogy valamiképpen közölje velünk, kiterjessze ránk és folytassa bennünk és egész Egyházában titkait: mind kegyelmeivel, amelyeket elhatározása szerint kioszt nekünk, mind pedig a hatásokkal, amelyeket akarata szerint ezek a titkok tesznek ránk. Így akarja őket beteljesíteni bennünk.

Ezért mondta Szent Pál, hogy Krisztus az ő egyházában lesz teljessé, és mi mindnyájan hozzájárulunk felépítéséhez és „teljeskorúságához“, ti. ahhoz a titokzatos életkorhoz, amelyet titokzatos testében tölt be, s amely csak az ítéletkor éri el teljességét. Másutt pedig ugyanez az Apostol azt mondja: „testében kiegészíti, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik“.

Ilyen módon rendezte el Isten Fia, hogy minden életállapota és titka beteljesedjék és kiegészüljön bennünk. Véghez akarja vinni bennünk megtestesülésének, születésének, rejtett életének titkát, amikor kialakul bennünk és újra megszületik lelkünkben a szent keresztség és az isteni eukarisztia szentsége által, és eléri, hogy mi is lelki és benső életet éljünk, olyat, amely vele „el van rejtve az Istenben“.

Szenvedésének, halálának, feltámadásának misztériumát pedig úgy kívánja véghezvinni bennünk, hogy úgy intézi: vele és benne szenvedjünk, haljunk meg és támadjunk fel. Végül dicsőséges és halhatatlan életállapotát is be akarja teljesíteni bennünk, amikor megvalósítja, hogy vele és benne dicsőséges örök életet éljünk a mennyben. Így akarja többi életállapotát, többi titkát is beteljesíteni és kiegészíteni bennünk és Egyházában, akarja, hogy közölje őket és részt engedjen belőlük, hogy bennünk folytatódjanak és általunk terjedjenek.

Ilyenformán Krisztus misztériumai csak a végén válnak teljessé annak az időnek, amelyet ő maga szabott meg beteljesedésükre bennünk és az Egyházban, azaz a világ végén.

VI. Pál pápa manilai beszédéből (1970. nov. 29.)

„Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot.“ Mert erre küldött ő, Krisztus maga. Apostol vagyok, tanú is vagyok. Minél távolabb a cél, minél nehezebb a megbízatás, annál hevesebben „sürget a szeretet“. Hirdetnem kell az ő nevét: Jézus a „Krisztus, az élő Isten Fia“; ő nyilvánította ki nekünk a láthatatlan Istent, ő „minden teremtmény elsőszülető“, ő az, „akiben minden fennáll“. Ő az emberek Mestere és Megváltója; ő az, aki érettünk megszületett, meghalt és feltámadt.

Ő a történelemnek és minden dolognak központja; ismer bennünket és szeret, életünk társa és barátja, a fájdalom és a remény férfija; ő az, aki majd újra eljön, végső bíránk lesz, és – bízunk benne – életünk örök teljessége, boldogságunk.

Sohasem szűnők meg róla szólni: ő a világosság, ő az igazság, sőt „út, igazság és élet“; kenyér ő és az élő víz forrása, éhünket-szomjunkat csillapító; pásztor, vezér, példakép, vigaszunk, testvérünk. Hozzánk hasonlóan – nálunknál jobban – kicsiny volt, szegény, megalázott, dolgozó, elnyomott, szenvedő.

Érettünk beszélt, csodákat tett, új országot alapított, ahol a szegények boldogok, ahol a béke a közös élet elve, ahol a tiszta szívűek és a gyászolók felmagasztaltatnak és vigasztalást kapnak, az igazságot éhezők jóllaknak, ahol a bűnösök bocsánatot nyerhetnek, s mindenki testvérré válik.

Íme, ez az a Krisztus Jézus, akinek híre már eljutott hozzátok, akiről a legtöbben már megbizonyosodtatok, hiszen keresztények vagytok. Tehát tinektek, ó keresztények, elismétlem az ő nevét, mindeneknek pedig hirdetem: Krisztus Jézus kezdet és vég, alfa és ómega, az új világ királya, az emberi történelemnek és a mi sorsunknak titkos, legmagasabb értelme; valamiképpen közvetítő és híd föld és ég között; ő mindenkinél inkább és tökéletesebben Emberfia, mivel Isten Fia, örök, végtelen, és Mária Fia, az áldotté minden asszonyok között, aki test szerint az ő édesanyja, lélek szerint pedig a mi anyánk a titokzatos Test Lelkével való közössége folytán.

Jézus Krisztus! Ne feledjétek: őt hirdetjük nektek mindörökre; akarjuk, hogy nevét visszhangozzák a föld határai és az idők örökkévalósága.

Irgalmas Szeretet, kérünk Téged: ne hagyj alább!

Irgalmas Szeretet, légy fáradhatatlan! Légy állandóan nagyobb minden rossznál, ami az emberben és a világban van! Légy nagyobb a rossznál, amely úgy megnövekedett századunkban és nemzedékünkben! Légy hatalmasabb – a Keresztrefeszített Király hatalmával! Áldott az ő közeledő Ország! Amen.

II. János Pál 1981 Krisztus Király ünnepén

Ő minden: ha ítél, Ő a törvény; ha tanít, Ő az Ige; ha megment, Ő a kegyelem; ha teremt, Ő az Atya; ha születik, Ő a Fiú; ha szenved, Ő a bárány; ha sírba száll, Ő az ember; s ha föltámad, Ő az Isten. Ez Jézus, a Krisztus, akinek örökkön örökké legyen tisztesség. Amen.

Szárdeszi Meliton püspök († 190)